

Ogrodniczy Elementarz 2014

Spis treści

Spis treści	2
Wstęp	3
Konkurs	4-5
Rośliny w domu	6-9
Rośliny ozdobne	10-13
Calypso® AL	14-15
Trawniki	16-17
Planer rośliny ozdobne	18-19
Przyjęcie w ogrodzie	20-21
Szara pleśń	22-23
Mrówki	24-25
Owady	26-27
Gryzonie	28-29
Planer szkodniki w domu	30-31
Sady	32-35
Planer sady - drzewa owocowe	36-37
Planer sady - krzewy owocowe	38-39
Warzywa	40-43
Planer warzywa	44-45
Spis produktów	46-49
Konkurs	50-51

Wstęp

Szanowni Państwo,
Rok 1999 obfitował w wiele wydarzeń. W tym czasie Polska wstąpiła do NATO, utworzono 16 województw, odbyła się premiera filmu "Ogniem i mieczem", rozpoczęto produkcję Poloneza kombi, ukazała się polska wersja teleturnieju "Milionerzy", a w Łodzi została odświeżona taweczka Tuwima. Jeżeli chodzi o świat, to w Japonii odlano największą sztabę złota na świecie, a mieszkańcy Europy mogli obserwować ostatnie całkowite zaćmienie Słońca w XX wieku.

Podczas gdy niektórzy widzieli zaćmienie, inni doznali olśnienia. W 1999 roku ich oczom ukazał się bowiem pierwszy numer Ogrodniczego Elementarza. Początkowo była to niewielkich rozmiarów, bo zaledwie 16-stronicowa broszura wydawana w niewielkiej liczbie egzemplarzy. Tak niewielkiej, że sklepy, w których była dostępna, same ją kserowały i rozdawały chętnym. A tych przybywało - zatem i nasz Elementarz rozrastał się objętościowo i rozmnażał ilościowo. Dziś jest to kilkudziesięciostronicowa, kolorowa książeczka wydawana w imponującym nakładzie. Co więcej, dostępna nie tylko w wersji papierowej, ale i elektronicznej, do pobrania ze strony www.twojadzialka.com.
Chociaż nasz Elementarz zmieniał się z biegiem lat, jedno jest w nim niezmiennie. Od początku twórcy założyli, że nie będzie to zwykła ulotka produktowa, ale poradnik zawierający wiele życiowych (w znaczeniu ogrodniczym) wskazówek. Znajdą je Państwo również w obecnym, urodzinowym numerze. Chociażby w rozdziale o urządzaniu przyjęcia w ogrodzie, do lektury którego zapraszamy wszystkie osoby lubiące spotkania pod gołym niebem. Dzisiaj Ogrodniczy Elementarz obchodzi swoje 15. urodziny. Nie ma urodzin bez prezentów, dlatego przygotowaliśmy ich dla Państwa sporo. Tych, którzy marzą o wygraniu roweru czy tabletu, zapraszamy na strony 4-5 oraz 50-51 do zapoznania się z zasadami konkursu. Życzymy wszystkim szczęścia w konkursie oraz wielu kolejnych wspólnych jubileuszy. Niech urodzinowy Ogrodniczy Elementarz nam dobrze służy!

Twórcy Elementarza od zarania dziejów do dziś:

Andrzej Świątkowski

Dorota Muszyńska

Krystyna Stremińska

Niech nam zwyćieżają!

Z okazji 15. urodzin naszego Elementarza przygotowaliśmy dla naszych czytelników prezenty. Aby je zdobyć, należy wziąć udział w konkursie, startując w jednej, dwóch albo – jeśli ktoś ambitny – nawet i w trzech konkurencjach. Na zwycięzców czekają nagrody do pozazdroszczenia!

KONKURS na 15. urodziny

Kategoria I - bukiet

Sprawdź swoje zdolności florystyczne. Z roślin z własnego ogrodu (kwiatów, gałązek, trawy itp.) ułóż bukiet, a następnie pstryknij mu fotkę. Jeśli zdjęcie Twojego bukietu zdobędzie uznanie jury, Ty zdobędziesz nagrodę.

Kategoria II - metamorfoza

Nie tylko Ogrodniczy Elementarz, ale też i Twój ogród obchodzi swoje kolejne urodziny. Pokaż nam, jak się zmieniał z upływem lat. Odkurz stare albumy, zajrzyj do dawnych fotografii – może znajdziesz wśród tych zbiorów zdjęcie swojego ogrodu z „kiedyś”? Jeśli tak, zrób mu zdjęcie z „teraz”. Ogród, który przeszedł najładniejszą metamorfozę da Ci zwycięstwo.

Kategoria III - tort

Nie ma urodzin bez tortu. Wiemy, że nasi czytelnicy mają talent ogrodniczy, ale czy też... kulinarny? Wierzmy, że tak, dlatego zapraszamy wszystkich do konkursu na najbardziej oryginalny tort wykonany z warzyw bądź owoców z własnej działki. Kiedy tort już będzie gotowy, przed zjedzeniem należy zrobić mu zdjęcie i wysłać je wraz z przepisem. Na autorów najciekawszych przepisów i najciekawszych zdjęć czekają nagrody.

→
Szczegóły konkursu
na stronach 50–51.

Niech nam kwitną!

Wyobraź sobie, że organizujesz domówkę. Stół udekorowany, napoje chłodzą się w lodówce, w piekarniku dochodzi Twoje popisowe danie. Wyglądasz odświeżenie, jak i pozostali domownicy. Właśnie, czy wszyscy? A jak wyglądają Twoje rośliny domowe?

Choroby

Na początku było... odkażenie podłoża. Pozwoli ono uniknąć ryzyka chorób odglebowych. Do odkażania najlepiej zastosować **Previcur® Energy**. To proste, nawet dla mniej wprawionych ogrodników, ponieważ nie wymaga on stosowania dodatkowych sprzętów, takich jak np. opryskiwacze. Preparat pełni podwójną rolę: chroni przed chorobami grzybowymi i dodatkowo stymuluje wzrost roślin. W efekcie stają się one zwarte, a liście mają głęboki, zielony kolor.

Jeśli posiadamy spory doniczkowy ogródek, w naszym domu zwiększa się wilgotność powietrza. To wymarzone warunki dla szarej pleśni, na której atak narażone są wszystkie gatunki roślin. Brązowiejące i gnijące liście i pędy, obfity szary nalot oraz zasychające kwiaty to znak, że choroba zaatakowała nasze rośliny. Pamiętajmy, że ponieważ lubi ona wilgoć, nie należy przelewać kwiatów, a przy podlewaniu moczyć liści. Unikajmy też stawiania roślin blisko siebie.

Szara pleśń

Kolejna rada: dobrze jest obrywać przekwitłe kwiaty i pożółkłe liście, by ograniczyć występowanie szarej pleśni. Jeśli pomimo naszych starań choroba i tak zaatakowała, nie wahajmy się zastosować **Teldor®**. Nazywany specjalistą od szarej pleśni dba jednocześnie o wygląd roślin, ponieważ po zabiegu nie pozostawia plam na liściach.

Mszyce

Szkodniki

Wydawałoby się, że mszyce to problem roślin rosnących na zewnątrz? Nic bardziej mylnego. Z łatwością odwiedzają one domy, wlatując do nich od wiosny do jesieni lub są przynoszone np. w bukietach. Nawet jeden owad jest zagrożeniem, ponieważ błyskawicznie składa wiele jaj i tworzy sporą kolonię. Mszyca ma wielu krewniaków, takich jak czerwcze, w tym tarczniki, miseczniki i wełnowce. One też lubią wypijać sok z roślin, przy okazji wprowadzając do nich toksyny osłabiające wzrost.

Tarczники

Wetnowce

i zniekształcające liście. Tarczники i miseczniki to zawodnicy trudni do zwalczania. Działają sprytnie: dorosła samica znajduje dogodne miejsce na roślinie i otacza się ochronną tarczką. W niej składa jaja i żeruje. Jej młode potomstwo, maleńkie larwy są prawie niewidoczne dla ludzkiego oka. Inną taktykę inwazji obrały wełnowce. Chroni je woskowy nalot, który powoduje, że wyglądają jak kępki waty przyklejone do rośliny. Z tego powodu preparaty działające jedynie na powierzchni rośliny, czyli kontaktowo, nie są w stanie ich zwalczyć.

Mączlik szklarniowy

Wciornastek

Jeśli na roślinie zobaczymy żółte plamki, jest to znak, że odwiedził ją mączlik szklarniowy. Ta mała, biała, ciepłolubna „muszka” wysysa soki z liści, powoduje ich zasychanie i osłabia wzrost. Szczególnie przyjrzyjmy się niecierpkom, ułankom, werbenie i szafwi – to ulubione pożywienie mączlika.

Wyglądający jak przecinek owad to wciornastek. Z pozoru niewinny, w rzeczywistości może dać się roślinom we znaki. Żeruje na liściach, ale preferuje smakowite pąki kwiatowe

i dojrzałe kwiaty. Po jego obecności zostają srebrzyste plamki – miejsca, w których wyssał sok. Kwiaty są zniekształcone i schną, mogą też być zainfekowane przez „sprezentowane” przez wciornastka choroby wirusowe. Postawmy nad tym „przecinkiem” jak i nad wszystkimi wymienionymi szkodnikami kropkę nad i.

Calypso® AL to nowoczesny sposób na zwalczanie szkodników. Ma postać gotowego do użycia roztworu w wygodnej butelce ze spryskiwaczem. Można go stosować przez cały rok. Preparat nie szkodzi pszczołom i innym owadom zapylającym.

Niech nam zdobią!

Idziesz na urodziny do przyjaciół. Cóż, przydałyby się kwiaty dla pani domu. Najlepiej róże i może te z własnego ogrodu? Tylko czy wraz z bukietem nie wręczysz gospodyni na przykład mszycy? Zobacz, jak się uchronić przed towarzyskim faux pas.

Róże

Wypielęgnowane róże w okresie kwitnienia dodają urody ogrodom. Niestety, ten piękny i dostojny kwiat jest częstym celem ataków zarówno ze strony chorób, jak i szkodników. Groźnymi chorobami róż są mączniak prawdziwy i mączniak rzekomy. Straty spowodowane przez tego pierwszego mają głównie charakter estetyczny. Mączniak rzekomy jest chorobą o wiele poważniejszą, powodującą szybkie opadanie liści od wierzchołka do podstawy, utratę atrakcyjności i osłabienie rośliny. Nie zwlekajmy, natychmiast wykonajmy oprysk preparatem **Mildex**[®]. Gdy na dworze panuje chłód i wilgoć – aura sprzyjająca rozwojowi mączniaka rzekomego – powinniśmy przeprowadzić co najmniej 2–3 zabiegi co 7 dni.

Najczęstszymi szkodnikami róż są mszyce i skoczki. Wysysają z nich sok komórkowy, a ponadto mogą jeszcze przenosić groźne dla roślin choroby wirusowe. Rozwiązaniem tego problemu jest **Decis**[®] **Ogród**. Preparat ma działanie kontaktowe, dlatego by zwalczyć owady, należy zastosować go tam, gdzie one żerują. Na ogół jest to dolna strona liści. Pamiętajmy, że Decis Ogród działa skutecznie

w temperaturze <20°C. Możemy też zastosować wygodny, bo gotowy do użycia **Calypso**[®] **AL**, którego zaletą jest to, że jest wysoce skuteczny w wysokich temperaturach.

Jeśli po różach przechadzają się półmilimetrowe pajęczki, to znaczy, że rośliny zostały zaatakowane przez przędziorki. Poradzi sobie z nimi

Envidor[®] – preparat o działaniu kontaktowym, do stosowania przed kwitnieniem róż.

Mączniak rzekomy

Mszyce

Rośliny iglaste

Fytoftorozą jest najpowszechniejszą chorobą roślin iglastych. Zaczyna się w glebie, stąd szybko przedostaje się do rośliny i się w niej przemieszcza. Pędy brązowieją, a na liściach krzewów liściastych pojawiają się brązowe nacieki w kształcie V. Chorobie zapobiegnie **Previcur® Energy**, którego substancje aktywne wnikają przez korzenie do rośliny, rozprzestrzeniają się w niej aż po końce liści, dzięki czemu chronią roślinę od wewnątrz.

Innym preparatem polecanym do walki z fytoftorą jest **Mildex®**, który nie tylko krąży w roślinie, ale też chroni ją przed atakami z zewnątrz. Jeśli nasze iglaki zaczynają brązowieć, przyczyn może być kilka: niedostatek wody

i światła lub... szara pleśń. Często pojawia się ona po ciepłej zimie, szczególnie gdy panuje wysoka wilgotność, a temperatury są powyżej 0°C. Na wszelki wypadek warto mieć wówczas **Teldor®**.

Fytoftorozą

Opuchlak

Rośliny wrzosowate

Najczęstszymi wrogami pięknych wrzosowatych są opuchlaki – chrząszcze wygryzające półkoliste otwory na brzegach liści, oraz skoczki, mszyce i mączlik różanecznikowy. Skoczek jest niewielkim owadem ze skrzydełkami w żółto-zielono-czerwone paski, a mączlik to mała, biała „muszka”. **Decis® Ogród** poradzi sobie z całą wymienioną listą wrogów roślin wrzosowatych.

Niech nam
skutkuje!

Mitośnikom słodczy Calypso kojarzy się ze smakiem dzieciństwa, czyli lodami w formie kostki, które jadło się drewnianymi patyczkami. Mitośnikom mitologii greckiej z nimfą żyjącą w starożytnej Ogygii. Z zaś mitośnikom roślin od dzisiaj Calypso będzie kojarzyć się ze zwalczaniem szkodników.

Jeśli szkodniki przystąpiły do zmasowanego ataku, nie ma co – trzeba reagować równie zdecydowanie. Takim zdecydowanym w działaniu preparatem jest

Calypso® AL. To niezawodny sposób na pozbycie się wielu popularnych szkodników roślin ozdobnych, które uzurpują sobie prawo do naszych roślin rosnących w domach, na parapetach, tarasach i małych przydomowych ogródkach. Łatwość, ponadprzeciętna skuteczność, ekologiczność i długotrwały efekt – oto zalety produktu. Omówmy pokrótce je wszystkie. Łatwość działania Calypso AL wynika z jego gotowości do użycia,

poreęczny

braku konieczności rozrabiania i tego, że nie musimy wykorzystywać całego opakowania za jednym „zamachem”. Dla miłośników kwiatów w mieszkaniach i doniczkach oraz tych, którzy nie posiadają dużego ogrodu, jest to bardzo wygodne rozwiązanie. Opakowanie zawiera 1 litr gotowego do oprysku roztworu,

skuteczny

gotowy

co pozwala na opryskanie kilku krzewów róż, rabaty astrów czy wielu doniczek kwiatów. Preparat jest zarejestrowany do ochrony popularnych kwiatów doniczkowych, jak begonie, kroton, czy fuksja. Likwiduje nie tylko mszyce, ale także odporne na większość preparatów czerwce – wełnowce i miseczniki. Możemy go również stosować do ochrony naszych iglaków – świetnie radzi sobie ze świerkowcem większym, czerwcem powodującym opadanie igieł na świerkach. Z ekologicznego punktu widzenia preparat też wart jest uwagi, gdyż nie zawiera szkodliwych dla środowiska freonów. Wysoką skuteczność Calypso AL zawdzięcza „strategii” działania. Ponieważ działa układowo, wnika do wnętrza rośliny i rozprzestrzenia się z jej sokami. Dzięki temu świetnie radzi sobie z trudnymi do zwalczania, ukrytymi szkodnikami. Działa też wyjątkowo długo – nawet do 4 tygodni.

Niech się
zieleni!

Kiedy do Twojego ogrodu przyjdą goście, powitaj ich na... zielonym dywanie. Ale najpierw dowiedz się, jak sobie taki dywan wyhodować.

Na początek Odchwaszczanie

Ważny jest sam początek. Nasz trawiasty dywan lubi bowiem rodzić się na dobrym podłożu. Dobrym, to znaczy wyrównanym i dokładnie oczyszczonym z kawałków cegieł, kamieni i piasku. Jeśli o to zawczasu nie zadbamy, trawnik oszpecą wkrótce jasnozielone lub żółte plamy. Drugą ważną rzeczą jest dokładne pozbycie się chwastów, takich jak mniszek pospolity czy perz. Zrobi to za nas **Glifocyd®**, znany ze swojej bezwzględności w tępieniu niechcianego „zielska”. Docierając do systemu korzeniowego rośliny, powoduje jej bezpowrotne usychanie. Kiedy po kilku dniach chwasty żółkną i zwiędną, bez problemu usuniemy je mechanicznie. Preparat zapewnia długotrwały efekt i działa na każdym etapie rozwoju chwastów. Dobra wiadomość dla ekologów: Glifocyd ulega szybkiemu rozkładowi mikrobiologicznemu w glebie, dlatego nie zagraża środowisku naturalnemu.

Wysiew

Zakładanie trawnika najlepiej rozpocząć w drugiej połowie maja lub na przełomie sierpnia i września. Podłoże, na którym wyrosnie nasz

dywan powinno odleżeć kilka tygodni i utwardzić się do tego stopnia, by po wejściu nie zapadały się nam stopy. W ten sposób przygotowany grunt wzruszamy grabiami i podlewamy. Teraz czas na wysiew. Najlepiej wykonać go bezpośrednio po deszczu, odmierzając wyliczoną dawkę nasion na dwie połowy. Każdą z tych części siejemy prostopadłe do siebie. Po wysianiu przykrywamy podłoże 1-2 centymetrową warstwą ziemi, by zapobiec rozwianiu nasion.

Co dalej? Koszenie

Równą i odpowiednio wysoką darń uzyskamy dzięki koszeniu.

Pierwsze koszenie najlepiej przeprowadzić, gdy trawa ma ok. 8–10 cm wysokości. Ścinamy wówczas nie więcej niż 1/3 wysokości źdźbeł. Regularne i nie za krótkie ścinanie pozwoli nam ograniczyć straty składników pokarmowych i wzmocnić darń.

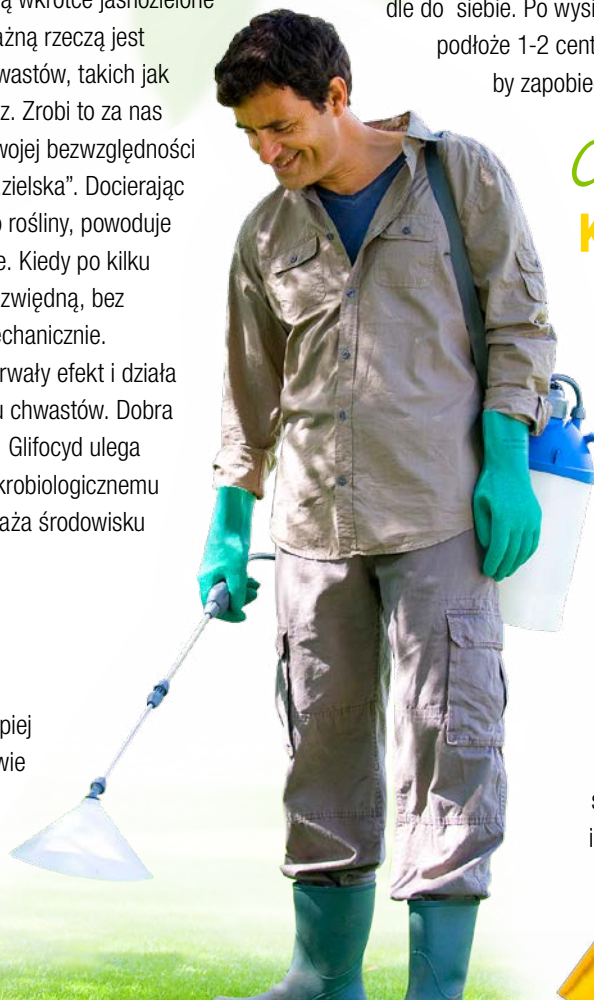
Odchwaszczanie

To, że pozbyliśmy się chwastów przy przygotowaniu podłoża nie oznacza, że pozbyliśmy się ich na zawsze. Wiatr, ptaki czy gryzonie przynoszą ich nasiona, powodując, że walka z chwastami rozpoczyna się na nowo. W tym wypadku możemy działać mechanicznie lub stosując odpowiednie herbicydy. Najpewniej i najprościej użyć do tego celu preparat niszczący większość „trawnikowych” chwastów:

Bayer zwalcza chwasty na trawnikach Chwastox® Trio. Dzięki zawartości 3 substancji jest wysoce skuteczny w usuwaniu takich chwastów jak mniszek lekarski, mlecz polny, koniczyna i babka, a ponadto działa w szerokim zakresie temperatur – zarówno chłodną wiosną, jak i w upalne lato.

Środki ostrożności

Pamiętajmy, że wysoce skuteczne „totalne” herbicydy (jak np. Glifocyd), niszczące niepożądane rośliny, mogą jednocześnie szkodzić tym pożądanym. Działają one bowiem na wszystko, co wyrasta z ziemi. Chrońmy nasze ukochane rośliny, dokładnie myjąc opryskiwacz po odchwaszczaniu. Oto prosta wskazówka: jeśli używamy np. 5-litrowego opryskiwacza, wlejmy do niego 0,5 litra wody, opłuczmy wnętrze, a powstały roztwór rozprowadźmy na wcześniej opryskiwanej powierzchni. Działanie powtórzmy. W ten sposób dokładnie usuniemy pozostałości herbicydu ze zbiornika, dysz i końcówek.

Rośliny ozdobne

	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad
 Szkodniki roślin doniczkowych	Calypso® AL									
 Szkodniki roślin ogrodowych	Calypso® AL									
 Mszyce	Decis® Ogród Calypso® AL									
 Skoczek różany	Decis® Ogród Calypso® AL									
 Przędziorki	Envidor®									
 Chwasty na trawniku	Bayer zwalcza chwasty na trawnikach (Chwastox® Trio)									
 Zgorzel zgnilakowa	Previcur® Energy									
 Fytoftoraza	Previcur® Energy Mildex®									
 Mączniak rzekomy	Mildex®									
 Szara pleśń	Teldor®									

Niech będzie przyjęcie!

Chcesz zaprosić gości na domówkę? Świetny pomysł, tylko po co tłoczyć się w czterech ścianach, skoro pogoda sprzyja, a do dyspozycji masz ogród? Zatem urządzmy... ogrodówkę!

Są chwile, w których dociera do ciebie silniej niż zwykle, jakie to szczęście mieć ogród. Takie chwile to bez wątpienia przyjęcia urządzone na łonie natury. Wspólne biesiadowanie z rodziną czy przyjaciółmi w otoczeniu kwiatów i emanującego od nich zapachu dodaje spotkaniom niepowtarzalnego kolorytu.

Meble i światło

Jeśli masz ogród, na pewno masz w nim jakieś meble. Nadaj im „impresowy” charakter. Krzesła udekoruj poduszkami, które dodatkowo zapewnią gościom wygodę siedzenia. Stół możesz przykryć obrusem lub zostawić go w naturalnym stanie. Urody dodadzą postawione na nim kwiaty, świeczki i zastawa (o nich później). Jeśli masz w mieszkaniu duże, miękkie fotele, przenieś je do ogrodu. Na pewno znajdą wielu amatorów.

To samo z leżakami, które warto rozstawić na trawie. Jeśli przyjęcie ma charakter mniej oficjalny, możesz posadzić gości na dużych poduchach, bezpośrednio na trawie. Nastrojowe oświetlenie zbuduje klimat spotkania. Możesz do tego celu wykorzystać lampy zasilane prądem, możesz też użyć oświetlenia „unplugged”, takiego jak świece czy zwykłe tealighty. Dobrym i prostym pomysłem jest umieszczenie ich w zwykłych słoikach, bez przykrywek. Na spód słoika wysypujemy piasek, a górę obwiązujemy ozdobną wstążką. Taki lampion ładnie zaprezentuje się podwieszony za pomocą zwykłych drucików na przykład na drzewie. Jeśli nie chcemy w ogrodzie otwartego ognia, wykorzystajmy oświetlenie solarne. Jeśli zaś możemy doprowadzić prąd, odnajdźmy na strychu lampki choinkowe (muszą mieć dopuszczenie do użytku zewnętrznego) lub powieśmy na drzewie... żyrandol. Ten nieco ekstrawagancki pomysł doda otoczeniu niezwykłego charakteru.

Jedzenie

Przyjęciom w ogrodzie nie musi towarzyszyć plastikowa lub papierowa zastawa. Najlepsza będzie ta, której używamy na co dzień. Im więcej kolorów, tym lepiej. Pamiętajmy o serwetkach, i to w dużych ilościach. Zalecamy płóciennę, jeśli jednak takich nie mamy, weźmy papierowe, w nieco wytworniejszym wydaniu. Sukces kulinarny przyjęcia tkwi w prostocie dań. Co należy podać gościom? Na pewno dużo świeżych owoców i warzyw, do których serwujemy przeróżne dressingi.

Sprawdzą się małe kanapki – z serem, wędliną, łososiem, mozzarellą i pomidorkami

koktajlowymi, na bazie pieczywa lub krakersów. Dobrym pomysłem jest sushi, zdobywające coraz więcej zwolenników. Ci, którzy posiadają grill, na pewno powinni zaserwować dania „z rusztu”. Ten sposób biesiadowania cieszy się ogromną popularnością, zatem wśród naszych gości na pewno znajdą się zwolennicy dań pachnących dymem. Grill najlepiej ustawić w miejscu oddalonym od roślin czy mebli ogrodowych. Pozwoli to na uniknięcie gryzącego dymu, a w skrajnych przypadkach pożaru. Sprzęt stawiamy na płaskim podłożu – dobrze, gdy mamy do tego celu wyznaczone miejsce, np. betonową lub kamienną wyspę. Zawsze i wszędzie egzamin zdadzą sałatki – nie dość, że proste w przygotowaniu, smaczne i zdrowe, to w dodatku ładnie wyglądające na stole. Z deserów dobrym pomysłem są bardzo efektowne babeczki.

Ochrona nie tylko przed słońcem

Dłuższy czas spędzony pod gołym niebem i rozgrzanym słońcem może nam zaszkodzić. Zabezpieczmy się, stawiając rozłożysty parasol. Od wiatru osłoni nas ogrodowy parawan. Możemy połączyć ochronę przed wiatrem i słońcem, stawiając specjalny namiot. Spokój z komarami zapewnią nam moskitiery. Dobrym pomysłem jest też rozmieszczenie na dworze lampionów ze świeczkami o zapachu odstraszcającym owady. Możemy przedłużyć sezon na przyjęcia „pod chmurką”, umieszczając w ogrodzie specjalne gazowe parasole grzewcze. Są nie tylko źródłem ciepła, ale i światła. Postawione w pobliżu stołu ogrzeją gości nawet późną jesienią.

Niech się nie szarogęsi!

Ten, kto chciałby, by w jego ogrodzie było szaro, a nie kolorowo, niech podniesie w górę rękę. Nie wiadać chętnych? Zatem jednogłośnie przejdźmy do poznania skutecznego sposobu na szarą pleśń.

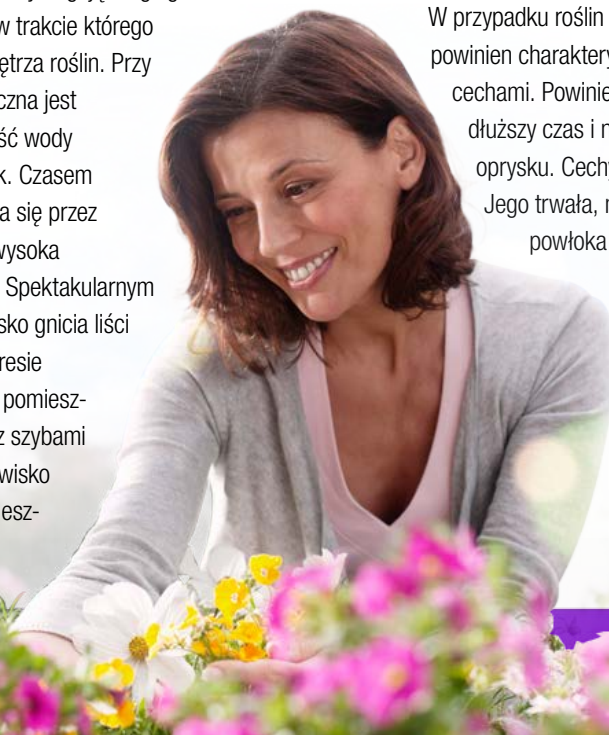
Szara pleśń

Szara pleśń to jedna z pierwszych poznanych przez człowieka chorób roślin powodowanych przez grzyby. Pomimo tak długiej historii nadal potrafi zaskoczyć nawet doświadczonych ogrodników. Wśród wielu grzybów chorobotwórczych patogen szarej pleśni to organizm dość niezwykły. W przyrodzie spełnia bardzo istotną i pożyteczną rolę, rozkładając martwe szczątki organiczne, a ponieważ takich przyrodniczych „śmieci” w naszym otoczeniu nie brakuje, stąd i grzyb jest obecny w prawie każdym środowisku. Występuje w glebie w każdym ogrodzie, również w podłożu, którym wypełniamy doniczki. Patogen rozwija się na starzejących się liściach drzew oraz na opadłych lub przejrzałych częściach roślin, zarówno kwiatach, jak i owocach. W sprzyjających warunkach może zaatakować nawet zdrowe, zielone rośliny. Zarodniki szarej pleśni wymagają długiego czasu zwilżenia liści, w trakcie którego mogą wnikać do wnętrza roślin. Przy tym nie zawsze konieczna jest bezpośrednia obecność wody na powierzchni tkanek. Czasem wystarczy utrzymująca się przez dłuższy czas bardzo wysoka wilgotność powietrza. Spektakularnym przykładem jest zjawisko gnicia liści pelargonii, które w okresie zimowym, w ciepłych pomieszczeniach, stykają się z szybami okiennymi. Jest to zjawisko obserwowane w pomiesz-

czeniu, w których panuje ciepło i wilgoć. Wilgotne liście roślin narażone są wówczas na porażenie przez szarą pleśń. W wyniku infekcji, na brzegach liści pojawiają się otoczone żółtą obwódką plamy, zwiężające się klinowato w kierunku środka blaszki liściowej. Należy w tej sytuacji natychmiast usunąć porażone organy bądź zastosować środek grzybobójczy, najlepiej jeszcze przed zaobserwowaniem nalotu grzyba. To właśnie ten szarobrzązowy, pylący nalot jest najszybciej i najłatwiej rozpoznawalnym objawem szarej pleśni. Niestety, w momencie jego zaobserwowania zarodniki są już masowo rozsiewane na pozostałe rośliny. Dlatego zaleca się, by w jak najszybciej zastosować odpowiedni preparat grzybobójczy. W przypadku roślin ozdobnych środek taki powinien charakteryzować się specyficznymi cechami. Powinien być skuteczny przez dłuższy czas i nie pozostawiać plam po oprysku. Cechy te spełnia **Teldor®**. Jego trwała, niewidoczna po oprysku powłoka zapobiega porażeniu przez grzyba powodującego szarą pleśń. Oprysk należy przeprowadzić natychmiast po usunięciu porażonych tkanek. Nie warto wykonywać takiego zabiegu wcześniej, ponieważ pod

wpływem ciśnienia panującego w dyszach opryskiwaczy zarodniki będą rozsiewane jeszcze bardziej. Szczególnie niebezpiecznym objawem występowania szarej pleśni jest porażenie kwiatów. W przypadku roślin ozdobnych ogranicza się to przede wszystkim do efektów estetycznych choć nie należy zapomnieć, że opadłe płatki kwiatowe mogą być również źródłem infekcji. Co więcej, grzyb przerasta wówczas bezpośrednio z zamarych kwiatów do tkanek liścia bez udziału zarodników. W takiej sytuacji także warto zastosować Teldor, który poradzi sobie z grzybną rozrastającą się w obrębie stykających się organów. Porażenie kwiatów ma szczególne znaczenie dla owoców roślin jadalnych, takich jak truskawki czy maliny. Bardzo często prowadzi ono do tzw. „infekcji utajonych”, kiedy to przez dłuższy czas, aż do momentu kiedy owoce zaczynają dojrzewać, nie obserwuje się objawów choroby. Tymczasem do jej gwałtownego wybuchu może dojść tuż przed zbiorami, kiedy grzyb nagle się uaktywnia. Zatem już w trakcie kwitnienia powinniśmy chronić truskawki i maliny przed szarą pleśnią. Pamiętajmy też, że szara pleśń rozwija się bezobjawowo w trakcie zbioru, a jej skutki są widoczne dopiero w pomieszczeniach wraz ze wzrostem temperatury i wilgotności. Aby temu zapobiec, zabieg ochronny powinien być wykonany tuż przed zbiorem. I w tej sytuacji nieoceniony będzie Teldor. Preparat ma zaledwie jednodniowy okres karencji, co umożliwia jego zastosowanie w dniu poprzedzającym przewidywany zbiór owoców.

Niech się odmrówkują!

Wyobraź sobie swój urodzinowy tort. Myślisz o lukrowych różyczkach wieńczących jego szczyty, falach kremu wijących się po bokach i spacerującej po tym wszystkim... armii mrówek! Dowiedz się, jak przegonić czarne myśli.

Gniazdo mrówek

Mrówki są wszędzie. Na całym świecie (poza Antarktydą i paroma wyspami) żyje 12 000 gatunków tych owadów, w Polsce 103. Tworzą świetnie zorganizowane społeczności, w których panuje kastowy porządek. Królowe składają jaja, a bezskrzydłe robotnice budują gniazda, opiekują się młodymi i bronią kolonii. Mrówki komunikują się między sobą, wysyłając feromony, potrafią też wydawać dźwięki i porozumiewać się dotykiem. Większość mrówek jest pożyteczna, jednak niektóre gatunki są uciążliwymi szkodnikami, chociażby dlatego, że opiekują się mszycami i przenoszą je na inne rośliny. Istnieje kilka ludowych sposobów na pozbycie się mrówek. Podobno omijają one ogrody, w których rosną dalia, bazylia i mięta. W domu nie znoszą cynamonu i mielonej kawy. Bazylia czy cynamon na pewno nie zaszkodzą, jednak by skutecznie pozbyć się problemu, należy użyć profesjonalnych środków.

Mrówki w domu

Nie wiadomo, czy faraon Ramzes miał problem z mrówkami, ale na pewno mają go współcześni. Mrówki faraona, bo o nich mowa, to prawdziwa zmała wielu domów, bloków, biur i urzędów. Nazwę zawdzięcza Linneuszowi, który uznał je za sprawców plag egipskich. Uwielbiają ciepłe i suche wnętrza, gnieźdzą się w szparach, nieszczelnościach, pod panelami, boazerią,

a nawet między kartkami papieru. Lubią pokarmy białkowe, dlatego jeśli posiadamy psa lub kota, mogą karmić się z jego miski. Faraonki rozmnażają się na potęgę, ich kolonie mogą liczyć nawet miliony. O ile w przypadku innych mrówek zlikwidowanie królowych oznacza katastrofę, dla tych nie jest to problemem. Dlatego walka z nimi jest wyjątkowo trudna, jeśli... nie mamy **Blattanex® pułapka na mrówki**. Ten innowacyjny produkt skutecznie i dyskretnie zwalcza zarówno mrówki faraona, jak i zwykłe mrówki. W plastikowym pojemniku mieści się trutka, którą owady zabierają do mrowiska, „obdarowując” nią pozostałe koleżanki. Dzięki temu zlikwidowane zostaje całe gniazdo. Preparat jest przy tym bezpieczny dla ludzi i zwierząt domowych, dzięki konstrukcji uniemożliwiającej przypadkowy kontakt.

Mrówki na tarasie i w ogrodzie

Mrowisko w ogrodzie na pewno nikomu nie sprawia radości. Tym bardziej, że jak już wspomniano, mrówki potrafią siać w nim prawdziwe spustoszenie. Poza konszachdami

MRÓWKI

z mszycami do ich grzechów głównych należą przesuszanie podłoża, niszczenie pąków kwiatowych, żywienie się młodymi pędami roślin, podkopywanie płyt i kostek na ścieżkach. Wyrządzone szkody mogą być poważne, a ich naprawa czasochłonna i często kosztowna. Rozwiązaniem problemu jest **Blattanex® na mrówki**. Zawiera gorzką substancję Bitrex, która zapobiega przypadkowemu spożyciu przez ludzi i zwierzęta domowe. Brak pylenia i niezbrylanie się pod wpływem wilgoci to dodatkowe plusy. Kolejnym rozwiązaniem jest **Blattanex® Delta**, którym opryskuje się miejsca przebiegu i gromadzenia owadów. Preparat działa na ich system nerwowy, powodując paraliż i natychmiastowy skutek.

Niech nam
nie bzyczą!

Muchy czy karalucha
na pewno nie zaprosisz
na urodzinową imprezkę.
Ale co zrobisz, gdy same
wpadną na nią bez pytania?
Nie wiesz? Poczytaj!

Owady latające

Latające Dracule, czyli komary, kojarzą się nam ze swędzącymi bąblami na skórze spowodowanymi przez samice owadów. Konsekwencje komarzych ukąszeń są jednak nie tylko estetyczne, ale często zdrowotne. Owady te mogą bowiem przenosić groźne drobnoustroje. Na przykład zarodźce malarii – choroby prowadzącej do niewydolności wielu narządów, a nawet do śmierci. Co prawda Polska uważana jest za kraj wolny od malarii (zimny klimat uniemożliwia zarodźcowi przejście całego cyklu rozwojowego), są jednak sygnały, że mógłby on przetrwać na terenach mazurskich jezior. Inną chorobą przenoszoną przez komary jest... borelioza, dotychczas kojarzona wyłącznie z kleszczami. Około 2% polskiej populacji komara brzęczącego (*Culex pipiens*) jest rezerwuarem krętków tej choroby. Nieleczona może powodować zaburzenia czucia, pamięci i psychiki. W ostatnich latach w Polsce pojawiły się komary mogące przenosić z psów na ludzi dirofilariozę. Ta choroba pasożytnicza objawia się kaszlem, nietolerancją wysiłkową i utratą masy ciała.

Na szczęście rzadko stwierdza się ją u ludzi. Innymi owadami uprzykrzającymi nam życie są muchy. Nie mają one co prawda tak jak komary wampirzych instynktów, stanowią jednak olbrzymie zagrożenie epidemiczno-logiczne. To latające bomby biologiczne:

karaluch

komar

na swoim ciele mogą przenieść do 6 milionów, a w jelicie 30 milionów mikroorganizmów wywołujących choroby. Do najgroźniejszych należą dur brzuszny, paratyfus, czerwotka, cholera i gruźlica. Zamiast łapek, lepów

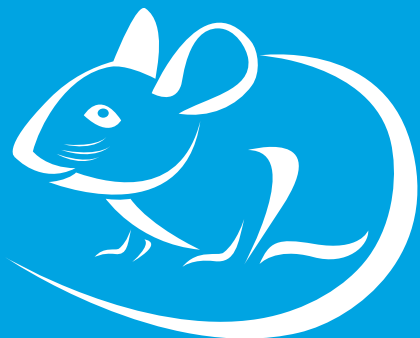
i nerwowego opędzania się rękami warto użyć pewnego środka. Jest nim wydajny koncentrat do oprysków o nazwie **Blattanex® Delta**. Nadaje się do pomieszczeń zamkniętych, jak i do stosowania na zewnątrz. Daje natychmiastowy i długotrwały efekt, a niska koncentracja substancji czynnej sprawia, że jest bezpieczny dla użytkowników.

Owady biegające

Ciepło i wilgoć uwielbiają rybiki cukrowe. To dlatego najczęściej widzimy je w kuchni i łazience. Jedzą produkty zawierające skrobię, mogą też pościć nawet przez cały rok. Wspomniany już wcześniej Blattanex Delta świetnie poradzi sobie również z tymi zwinnymi owadami. Karaluchy nie cieszą się dobrą sławą. Powszechnie uważane za „obrzydlive” są jednocześnie pospolitymi miejskimi szkodnikami. Do naszych domów łatwo przedostają się przez szczeliny, często też nieświadomie przynosimy je np. w torbach z zakupami. Kuchnie, spiżarnie i magazyny – to ich rewiry. Karaluchy wyjadają

napotkane na swojej drodze produkty żywnościowe, ale w rzeczywistości stanowią o wiele większe zagrożenie. Są nosicielami zarasków gruźlicy i tyfusu, a ich alergeny mogą powodować astmę. Problem karaluchów rozwiąże **Blattanex® Gel**, wyspecjalizowany w wabieniu i likwidowaniu karaczanów i prusaków. Ten gotowy do użycia żel jest bardzo wydajny (opakowanie wystarczy do zwalczania owadów w 50-metrowym mieszkaniu) i dyskretny (insekty giną w swoich kryjówkach). Żel może być stosowany nawet tam, gdzie znajdują się urządzenia elektryczne, przełączniki czy komputery.

Niech
nam nie
myszkują!

Nawet najbardziej to-
lerancyjni ludzie nie
akceptują towarzystwa
szczurów i myszy.
Sprawdźmy, jakie
preparaty nie
tolerują ich
jeszcze bardziej.

Szczury

Szczury i myszy należą do najbardziej popularnych (pod względem częstości występowania) i zarazem najbardziej niepopularnych (pod względem naszego do nich stosunku) szkodników bytujących w środowisku człowieka. Najczęściej spotykanymi gatunkami są szczur wędrowny (*Rattus norvegicus*), szczur śniady (*Rattus rattus*) i mysz domowa (*Mus musculus*). Mysz domową i szczura wędrownego można spotkać w całej Polsce, natomiast szczur śniady najczęściej występuje w miastach portowych i na zachodzie kraju. Szczury nie są wybredne, spożywają każdy pokarm roślinny i zwierzęcy, szczególnie lubią świeże rośliny i owoce, ziarna zbóż, jaja, drobne zwierzęta, żaby, ryby. Głodne są w stanie zaatakować nawet duże zwierzęta. Myszy również są bardzo żarłoczne. W ich jadalospisie można znaleźć opakowania papierowe, książki, materiały tekstylne, wyroby ze skóry, ale również warzywa, owoce, nasiona. Szczury w poszukiwaniu pokarmu potrafią przemieścić się od miejsca swojego gniazdowania nawet na odległość kilometra w ciągu nocy. Myszy żerują w bezpośrednim otoczeniu gniazda. Gryzonie najbardziej widoczne są jesienią i zimą, kiedy to przed zimą chronią się wewnątrz budynków. W ciągu dnia przebywają na ogół w swoich norach i kryjówkach, uaktywniają się nocą. Powodują duże straty w naszych obejściach: zjadają przechowywane produkty, zanieczyszczają żywność wydaliniami i sierścią, uszkadzają konstrukcje budynków, linie telefoniczne i elektryczne. Zniszczenia pośrednie wywoływane ich aktywnością bywają jeszcze bardziej dotkliwe. Przegryziona instalacja elektryczna może być przyczyną pożaru, uszkodzone przewody hamulcowe mogą

prowadzić do wypadku, a przegryzione przewody wodociągowe zalewać pomieszczenia.

To nie koniec. Szczury

przenoszą wiele groźnych chorób.

Najbardziej znaną chorobą przenoszoną przez żerujące na gryzoniach pchły jest dżuma.

Zwalczanie gryzoni

Zanim zajmiemy się zwalczaniem gryzoni, pamiętajmy, że zachowanie odpowiednich warunków sanitarno-higienicznych może znacznie ograniczyć ich populację. Nieszczelne pojemniki na śmieci, resztki pokarmów, sterty rupieci na podwórku są atrakcyjne dla gryzoni. Utrzymanie w czystości obiektów, dbałość o tereny przyległe do budynków, likwidacja kryjówek gryzoni, regularne wykaszanie trawników i wycinanie zarośli oraz uniemożliwienie dostępu do wody i pożywienia spowodują, że gryzonie nie będą mogły się spokojnie rozwijać. Najbardziej popularną i rozpowszechnioną obecnie metodą zwalczania myszy i szczurów jest zastosowanie trutek – rodentycydów zawierających różne składniki pokarmowe i smakowe oraz substancję chemiczną. Ponieważ myszy są wszystkożerne i niewybredne, wybór preparatu jest łatwiejszy. Zwalczając szczury, należy wybrać trutkę bardziej „atrakcyjną”,

GRYZONIE

zawierającą składnik wabiący. Na uwagę zasługuje **Racumin® Pasta**, przeznaczony do zwalczania szkodników we wszystkich miejscach ich występowania. Jego zaletą jest odporność na wodę, wilgoć, kurz i pleśń. Jeśli szkodniki występują w zamkniętym pomieszczeniu, użyjmy **Rodicum® Pasta**. Trutka umieszczona jest w łatwych do przegryzienia saszetkach, które wydzielają atrakcyjną dla gryzoni woń. Możemy też w tym wypadku zastosować **Rodicum® Pellets**, który ma postać atrakcyjnego dla myszy i szczurów czerwonego granulatu. Wszystkie wymienione preparaty są przyjazne dla człowieka i zwierząt domowych. Zawierają Bitrex – substancję o gorzkim smaku, która zapobiega przypadkowemu spożyciu.

Szkodniki w domu

	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad
 Owady latające (muchy, komary, osy)					Blattanex® Delta					
 Owady biegające (pluskwy, roztocza, kleszcze, rybiki cukrowe i inne)					Blattanex® Delta					
 Mrówki					Blattanex® pułapka na mrówki	Blattanex® na mrówki	Blattanex® Delta			
 Karaluchy i prusaki					Blattanex® Gel	Blattanex® Delta				
 Szczury i myszy					Racumin® Pasta	Rodicum® Pasta	Rodicum® Pellets			

Niech nam owocują!

Przyjęcie pod baldachimem rozłożystej jabłoni czy wiśni? Piękna sprawa! Sprawmy zatem, by oczom naszych zadzierających w górę głowy gości ukazały się piękne dorodne owoce zamiast... dorodnych mszyc.

Parch jabłoni

Choroby Jabłoń

Parch jabłoni jest to bez dwóch zdań najgroźniejsza i najpowszechniejsza choroba tych drzew owocowych. Nielezione drzewa z roku na rok owocują coraz słabiej, a owoce są małe i zniekształcone. Porażone rośliny dodatkowo gorzej zimują i słabiej znoszą wiosenne przymrozki. Do zakażenia dochodzi na wiosnę, w momencie pęknięcia pąków. W połowie maja pojawiają się plamy na liściach, a porażone liście schną i opadają. Najbardziej charakterystycznym objawem parcha są jednak drobne plamy na powierzchni owoców. Z początku małe, ciemne plamki łączą się w duże, suche strupy. W miejscu strupów owoce często pękają, co sprzyja licznym wtórnym porażeniom owoców. Najlepiej rozpocząć ochronę już wczesną wiosną stosując **Antracol®** – jest on wysoce skuteczny w niskich temperaturach. W zwalczaniu parcha bardzo ważna jest rotacja fungicydów, aby nie dopuścić do wytworzenia form odpornych

Kędzierzawość liści brzoskwini

patogena. Dlatego w późniejszym okresie zalecamy stosowanie preparatu **Zato®**. Optymalnym terminem do opryskiwania jest moment od pojawienia się pierwszych w pełni wykształconych liści do momentu opadania zawiązków. Kolejnym zalecanym fungicydem jest **Pomarsol® Forte**. Nie powoduje objawów fitotoksyczności ani ordzawienia owoców. Stosować go można aż do początku dojrzewania owoców i nasion, należy pamiętać jednak o okresie karencji. Zato poza zwalczaniem parcha świetnie poradzi sobie z jeszcze jedną chorobą jabłoni – mączniakiem prawdziwym. Nie jest to choroba tak spektakularna jak parch, ale wyrządza wcale nie mniejsze szkody. Porażone liście i pąki są drobniejsze i słabsze, a nawet mogą opadać. Nie wolno lekceważyć tego przeciwnika – dlatego, stosując Zato, chronimy nasze jabłonie przed dwoma przeciwnikami naraz!

Brzoskwinia

Kędzierzawość liści brzoskwini to prawdziwy koszmar spędzający sen z powiek działkowców. Objawem porażenia są bardzo charakterystyczne zgrubiałe i pofalowane liście o karminowym zabarwieniu. Kluczowym w jej zwalczaniu jest termin oprysku. Najlepiej wykonać go późną jesienią, a jeszcze lepiej wczesną wiosną, koniecznie jeszcze przed pękaniem pąków. Gdy objawy choroby są już widoczne, jest zbyt późno aby ochronić brzoskwinię. Idealnym fungicydem jest **Pomarsol® Forte**. Bardzo istotne jest, aby roztworem pokryć całe drzewo.

Szkodniki

Długo by wymieniać wszystkie szkodniki mające apetyt na nasze owoce. Na jabłka i śliwki ochotę mają owocówki i owocnice, przypominające z wyglądu muchy. Larwy owocówki wgrzyżają się do owoców, pozostawiając za sobą wypełnione odchodami tunele. Larwy owocnicy wgrzyżają się do zawiązków owoców, co skutkuje ich nadmiernym opadaniem w czerwcu. Na czereśni spotkać możemy żerującą w owocach nasionnicę trześniówkę. Bardzo przydatne w monitorowaniu jej występowania są żółte tablice lepowe. Na atak narażone są jednak nie tylko owoce. Liście jabłoni i gruszy mogą być minowane przez toczyka gruszo-wiaczka. Wygryza on tkankę

mięksizową liścia, pozostawiając tylko tkankę okrywającą. Ten typ żerowania nazywamy właśnie minowaniem. Dodatkowo na liściach możemy spotkać tak dobrze znane nam mszyce i gąsienice zjadające liście. Natomiast jeśli pąki są wyjedzone, płatki schną i brązowieją, a wewnątrz zniszczonego kwiatu widzimy larwę – to znak, że mamy do czynienia z kwieciakiem jabłkowcem. Grusze wyjątkowo upodobała sobie paciornica gruszożianka. To niewielki, podobny do komara owad, o długich nogach i szarozółtym odwłoku. Jego beznogie, białe i potrafiące skakać larwy żerują w zawiązkach owoców, deformując je i hamując wzrost. Zawiązki po pewnym czasie czernieją i opadają. Na ich powierzchni widoczny jest otwór, przez który larwy opuszczają owoce. Wszystkie wyżej wymienione szkodniki zwalczą preparat **Calypso®**. Jest on nieszkodliwy dla pożytecznych owadów

zapyłających. Działa systemicznie, czyli wnika do wnętrza rośliny, co zwiększa jego skuteczność. Może być stosowany w wysokich temperaturach. Należy go używać przed kwitnieniem drzew, aby zwalczać jednocześnie kwieciaka i mszyce, a pod koniec kwitnienia, by wyeliminować toczyka, owocnicę i mszycę.

Chwasty

Negatywny wpływ chwastów na drzewa owocowe często jest lekceważony. Tymczasem silnie zachwaszczone drzewa wydają mniej owoców i cechują się ogólnie gorszą kondycją. Chwasty szybko usunie herbicyd totalny **Glifocyd®** – pierwsze objawy jego działania widoczne są już po 7-10 dniach!

Krzewy jagodowe Choroby

Trudno wyobrazić sobie smaczniejsze truskawki i maliny niż zebrane z własnego ogródka. Żeby jednak było to możliwe musimy zadbać o odpowiednią ochronę naszych roślin. Najgroźniejszą chorobą zagrażającą truskawkom i malinom jest szara pleśń. Na szczęście bez problemu poradzi sobie z nią **Teldor®**. Działa on bardzo szybko i skutecznie, a jest przy tym nieszkodliwy dla środowiska naturalnego i ludzi. Dzięki bardzo krótkiemu okresowi karencji (1 dzień) możemy go spokojnie zastosować tuż przed zbiorom owoców, a nawet między kolejnymi zbiorami. Dodatkowo Teldor zwalcza także zamieranie pędów malin. Choroba ta objawia się fioletowo-brunatnymi plamami pojawiającymi się na łodygach i wokół

nasady liści. Groźnymi chorobami truskawek są mączniak prawdziwy i biała plamistość liści. Pierwsza choroba charakteryzuje się jasnym, mączystym nalotem na powierzchni liści, w przypadku drugiej możemy zaobserwować pojawianie się białoszarych, okrągłych plamek na liściach. Obie choroby ograniczają powierzchnię asymilacyjną liści, co wpływa na zmniejszenie plonu i osłabienie rośliny.

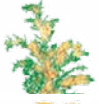
Na szczęście stosując **Zato®** możemy pozbyć się obu tych przeciwników! Środek jest skuteczny zarówno na powierzchni rośliny, jak i w jej wnętrzu. Nie zmywa go deszcz, co jest szczególnie istotne w przypadku białej plamistości rozprzestrzeniającej się w trakcie deszczu. Opadlina liści, amerykański mączniak agrestu i rdza wejnutowo-porzeczkowa to grupa chorób które mogą zaatakować nasze porzeczki i agrest. Amerykańskiemu mączniakowi agrestu towarzyszy pojawianie się na liściach i owocach mączystego, szarego nalotu. Rdza wejnutowo-porzeczkowa to choroba atakująca dwóch żywicieli – porzeczkę (zwłaszcza czarną)

i sosnę wejnutową. Objawia się chlorotycznymi plamami na liściach, które przedwcześnie opadają. Chcąc zaradzić tym wszystkim problemom możemy skorzystać z nowoczesnego środka **Zato**, który świetnie poradzi sobie z przeciwnikami! Aby zapobiegać takiej sytuacji nie sadźmy sosny wejnutki w odległości mniejszej niż 500 m od naszych porzeczek oraz zapewnimy im optymalną ilość światła. Bardzo ważny jest także zabieg cięcia, czyli prześwietlania naszych krzewów jagodowych.

Szkodniki

Groźnym szkodnikiem pojawiającym się w naszych przydomowych ogródkach jest kwieciak malinowiec. Ten ciemno ubarwiony chrząszcz zimuje w glebie, a wczesną wiosną żeruje na liściach truskawek i malin. Następnie samica składa jaja do pąków kwiatowych, które w wyniku żerowania szkodnika nie rozwijają się. Młode chrząszcze żerują ponownie na liściach po czym schodzą na zimowanie do gleby. Aby nie dopuścić do tak dramatycznej sytuacji należy wykonać przed kwitnieniem zabieg preparatem **Decis® Ogród**, który świetnie poradzi sobie z kwieciakiem i ochroni nasze rośliny przed dewastacją! Stosując preparat Calypso pozbędziemy się wszędobylskich mszyc na naszych krzewach owocowych! Dzięki nowej rozszerzonej rejestracji możemy użyć tego preparatu na porzeczkach, agrestie, borówce, malinie, jeżynie a nawet żurawinie! Dodatkowo Calypso jest nieszkodliwy dla owadów zapyłających, co jest ważne zwłaszcza w przypadku oprysków w czasie kwitnienia innych roślin w naszym ogrodzie.

Drzewa owocowe

	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad
 Parch jabłoni		Antracol®	Zato® + Antracol®			Pomarsol® Forte				
 Mączniak prawdziwy jabłoni		Zato®								
 Kędzierzawość liści brzoskwini	Pomarsol® Forte								Pomarsol® Forte	
 Kwieciaki		Decis® Ogród	Calypso®							
 Szkodniki uszkadzające owoce					Calypso®					
 Mszyce i szkodniki zjadające liście				Calypso®						
 Przędziorki i porzeczniaki				Envidor®						
 Chwasty		Glifocyd®								

Krzewy owocowe

	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad
 Szara pleśń			Pomarsol® Forte		Teldor®					
 Zamieranie pędów malin				Teldor®						
 Biała plamistość liści truskawki								Zato®		
 Mączniak prawdziwy truskawki								Zato®		
 Kwieciak malinowiec				Decis® Ogród						
 Amerykański mączniak agrestu					Zato®					
 Opadzina liści					Zato®					
 Rdza wejmulkowo-porzeczkowa					Zato®					
 Mszyce					Calypso®					
 Ślonkowiec orzechowiec				Calypso®						

Niech nam
rodzą!

Gdyby warzywa na
Twojej działce święto-
wały urodziny, co byś
im podarował? Jaka
rzecz sprawiłaby im
największą radość?
Na powyższe py-
tania znajdziesz
odповідź w po-
niższym tekście.

Zgorzel siewek i korzeni

Chwasty

Nowością w zwalczaniu szpecącego „zielska” jest **Sencor® Liquid**. Ten selektywny, czyli działający na chwasty a nie rośliny uprawne herbicyd przeznaczony jest do odchwaszczania upraw ziemniaka, pomidora i marchwi. Może być stosowany jednorazowo lub w dwóch dawkach, w zależności od potrzeby i możliwości technicznych, np. niekorzystnej pogody. Dużym plusem tego preparatu jest również to, że możemy go zastosować już po posadzeniu rozsady i nie zaszkodzimy naszym kochanym warzywom.

Choroby

Produkując własną rozsadę lub pikując warzywa, nie możemy zapominać o odkażeniu podłoża. Ten prosty zabieg pomoże nam wyeliminować tkwiące w glebie patogeny, powodujące bardzo groźne dla młodych roślin zgorzele siewek i korzeni. Choroby te występują w fazie kiełkowania warzyw, powodując masowe zamieranie kiełków przed wschodami (zgorzel przedwschodowa) lub po wschodach (zgorzel powschodowa).

Porażone kiełki brunatnieją, czernieją, przewracają się i zamierają. Występowaniu zgorzeli sprzyjają takie czynniki jak nadmierne zagęszczenie roślin,

Zaraza ziemniaka

WARZYWA

nowiosennych zabiegów. Rozwojowi choroby sprzyja niska temperatura i wilgoć, dlatego w chłodne i dżdżyste dni przybiera ona rozmiar epidemii. Zapobiegnie temu

Mildex®. Nieoceniony w walce z zarazą ziemniaka jest również **Infinito®**. Infinito nie tylko zapobiega chorobie i ją leczy, ale też

zbyt niska temperatura w czasie wschodów oraz zbyt głęboki siew (wydłużający okres wschodów). Podlewając rozsadę, a także młode warzywa, preparatem **Previcur® Energy** zapewnimy im długotrwałą ochronę i stymulację wzrostu. Bardzo dobrze znaną ogrodnikom chorobą ziemniaków i pomidorów jest zaraza ziemniaka. W jej zwalczaniu kluczowe znaczenie ma termin rozpoczęcia oprysków. Ochrona chemiczna daje pozytywne rezultaty, gdy zastosowana jest odpowiednio wcześniej. Wysoką skutecznością w niskich temperaturach cechuje się **Antracol®**, polecany do wczes-

hamuje rozprzestrzenianie się grzyba. Jest odporny na zmywanie i zachowuje wysoką efektywność zarówno w niskich, jak i wysokich temperaturach. Dodatkowo wszystkie wymienione preparaty zwalczają także alternariozę, będącą równie groźną chorobą ziemniaka i pomidora! Zawsze warto też pamiętać, że

Alternarioza

Mączniak rzekomy dyniowatych

możemy zmniejszyć prawdopodobieństwo wystąpienia tych chorób, nie sadząc w bliskiej odległości ziemniaków i pomidorów, stosując odpowiedni odstęp między roślinami oraz zapewniając im optymalną ilość światła i wody. Kolejną groźną chorobą atakującą warzywa jest mączniak rzekomy. Powoduje on pojawianie się na liściach licznych plam, często ograniczonych nerwami. Charakterystyczny dla ogórka jest też szarofioletowy nalot na spodniej stronie liści. U cebuli za to pojawiają się rozległe, żółte plamy, a szczypior więdnie, żółknie i stopniowo zasycha. Wszystkim tym problemom może zapobiec stosowanie preparatów Mildex i Infinito, skutecznie zwalczających mączniaka rzekomego na cebuli i ogórku.

Szkodniki

Poza problemami z chwastami i chorobami musimy jeszcze stawić czoła szkodnikom mającym apetyt na nasze warzywa. Zaraz po zauważeniu pierwszych objawów ich żerowania powinniśmy zadziałać preparatem **Decis® Ogród**. Ma on szerokie spektrum działania i pomoże nam pozbyć się między innymi bielinków na kapuście. Dodatkowo nie jest oznakowany jako preparat szkodliwy, nie działa drażniąco na skórę i nie jest łatwopalny, co czyni go bardzo przyjaznym w obsłudze.

Bielinki na kapuście

Stonka ziemniaczana

Każdy ogrodnik, który choć raz miał do czynienia z uprawą ziemniaków, zna pasiastego chrząszcza tak mocno dającego się we znaki tym warzywom. Jest nim oczywiście stonka ziemniaczana. Żerują zarówno larwy, jak i osobniki dorosłe. Za pomocą **Calypso®** pozbędziemy się szkodnika, nie szkodząc przy tym organizmom pożytecznym. Innym sprawdzonym wrogiem stonki jest Decis Ogród. Zwalcza larwy i dorosłe osobniki, a efekty jego działania można zaobserwować już po godzinie!

Warzywa

	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień
	Odkazanie podłoża	Previcur® Energy						
	Zgorzele i zgnilizny	Previcur® Energy						
	Mączniak rzekomy				Mildex® Infinito®			
	Zaraza ziemniaka alternarioza				Antracol® Infinito® Mildex®			
	Stonka ziemniaczana				Decis® Ogród Calypso®			
	Gąsienice motyli				Decis® Ogród			
	Chwasty				Sencor® Liquid			

Spis produktów

Owadobójcze

CALYPSO®

Układowy środek owadobójczy o działaniu kontaktowym i żółdkowym do zwalczania szkodników ssących i gryzących na drzewach i krzewach owocowych oraz w ziemniakach. Wysoce skuteczny i elastyczny w stosowaniu. Dzięki wnikaniu do wnętrza rośliny umożliwia zwalczanie szkodników w miejscach trudno dostępnych dla innych środków. nieszkodliwy dla owadów zapylających i innych organizmów pożytecznych. Opakowanie: 2 ml, 20 ml.

CALYPSO® AL

Układowy środek owadobójczy do zwalczania szkodników ssących i gryzących na roślinach ozdobnych. Wysoka skuteczność i łatwość stosowania – preparat gotowy do użytku. Polecany do zwalczania szkodliwych owadów atakujących rośliny doniczkowe w domu i na balkonach, oraz krzewy ozdobne w ogrodzie. Bezpieczny dla pszczoł i innych owadów zapylających. Opakowanie: 1 l.

DECIS® Ogród

Skuteczny preparat do zwalczania wielu szkodników gryzących i ssących na roślinach uprawnych i ozdobnych. Nie uszkadza roślin chronionych. Widoczne efekty działania można obserwować już po godzinie. Znacznie obniżone ryzyko dla użytkownika. Nie działa drażniąco na skórę i drogi oddechowe, nie jest łatwopalny. Opakowanie: 2x5 ml, 30 ml, 100 ml.

ENVIDOR®

Preparat do zwalczania przędziorków w uprawie róż oraz na jabłoniach i śliwach. Skuteczny w walce z przędziorkiem owocowcem oraz chmielowcem, a także porzecznicem jabłoniowym i śliwowym. Jest bezpieczny dla biedronek, złotooków oraz innych owadów pożytecznych. Do stosowania wiosną – po kwitnieniu jabłoni, a przed kwitnieniem róż. Najskuteczniej działa w temperaturze powyżej 10°C. Opakowanie: 15 ml.

Przeciw insektom i gryzoniom

BLATTANEX® Delta

Uniwersalny preparat do zwalczania szkodników latających i biegających. Sporządzonym roztworem opryskuje się miejsca przebiegu i gromadzenia się owadów. Można stosować na zewnątrz (ściany, tarasy, powierzchnie wokół okien budynków) oraz we wnętrzach (szopy, garaże). Szybkie działanie po kontakcie owada ze środkiem. Opakowanie: 200 ml.

BLATTANEX® Gel

Żel do zwalczania karaluchów i prusaków we wszystkich miejscach ich występowania. Atrakcyjny dla insektów, gdyż stanowi kombinację trutki ze smaczną przynętą. Przyleganie do podłoża oraz mleczny kolor pozwalają na niezauważające się w oczy użycie na różnorodnych powierzchniach. Wykładanie nie wymaga wcześniejszego przygotowania, może odbywać się w obecności ludzi. Do stosowania w domach, mieszkaniach, biurach itp. Opakowanie: 5 g.

BLATTANEX® na mrówki

Granulat o właściwościach wabiących, do zwalczania mrówek. Jego skuteczność zwiększa się, gdy zostanie rozsypany w pobliżu wejść do mrowiska. Mrówki zanoszą preparat do gniazda, dzięki czemu działa także na owady znajdujące się wewnątrz. Zawiera Bitrex – substancję o gorzkim smaku, co zapobiega przypadkowemu spożyciu. Nie pyli i nie zbryla się. Miejsca stosowania: ścieżki przebiegu owadów, obrzeża budynków, tarasy, place. Opakowanie: 100 g.

BLATTANEX® pułapka na mrówki

Innowacyjny preparat do zwalczania mrówek faraona i zwykłych mrówek w pomieszczeniach mieszkalnych oraz na tarasach. Trutka zamknięta jest w plastikowym pojemniku i dodatkowo zabezpieczona aluminium kapslem, dzięki czemu preparat jest wyjątkowo bezpieczny do stosowania w domu i na tarasach. Opakowanie: 2x2 g.

RACUMIN® Pasta

Preparat do zwalczania szczurów oraz myszy domowych, we wszystkich praktycznie miejscach ich występowania. Odporny na wodę, wilgoć, kurz i pleśń. Zawiera Bitrex – substancję o gorzkim smaku, co zapobiega przypadkowemu spożyciu. Opakowanie: 20x10 g.

RODICUM® Pasta

Preparat przeznaczony do zwalczania myszy i szczurów w pomieszczeniach zamkniętych. Łatwe do przegryzienia saszetki ułatwiają gryzoniom spożycie trutki. Saszetki wydzielają atrakcyjną dla gryzoni woń. Zawiera Bitrex – substancję o gorzkim smaku, co zapobiega przypadkowemu spożyciu. Opakowanie: 150 g.

RODICUM® Pellets

Preparat przeznaczony do zwalczania myszy i szczurów w pomieszczeniach zamkniętych. Preparat w postaci atrakcyjnej dla gryzoni czerwonego granulu. Zawiera Bitrex – substancję o gorzkim smaku, co zapobiega przypadkowemu spożyciu. Opakowanie: 200 g.

Spis produktów

Grzybobójcze

ANTRACOL®

Środek do stosowania zapobiegawczego w ochronie jabłoni przed parchem oraz ziemniaków przed zarazą ziemniaka i alternariozą. Świetnie radzi sobie w niskich temperaturach, jest niezastąpiony wczesną wiosną, w czasie pękania pąków. Nie rozkłada się na świetle i jest odporny na deszcz. Zawiera cynk - ważny dla roślin mikroelement wzmacniający odporność. Opakowanie: 20 g.

INFINITO®

Środek grzybobójczy do zwalczania zarazy ziemniaka oraz mączniaka rzekomego, o dwóch synergicznie działających substancjach aktywnych. O działaniu systemiczno-wgłębnym. W pełni chroni ziemniaki oraz inne warzywa, jak ogórki czy cebula. Działa zapobiegawczo, leczniczo i wyniszczająco. Produkt łatwo przylega do powierzchni roślin i staje się odporny na zmywanie. Działa efektywnie w niskich i wyższych temperaturach. Opakowanie: 25 ml.

MILDEX®

Wnikający do tkanek roślinnych środek układowy do stosowania zapobiegawczego i interwencyjnego. Doskonale sprawdza się w ochronie roślin ozdobnych i warzyw przed fytoftorą, mączniakiem rzekomym i zarazą ziemniaka. Hamuje rozprzestrzenianie się chorób i aktywuje procesy obronne roślin. Przemieszcza się w roślinie, chroniąc również nowe przyrosty. Nie wywołuje objawów fitotoksyczności. Opakowanie: 20 g, 50 g (5x10 g).

POMARSOL® Forte

Preparat do ochrony drzew owocowych i truskawek przed chorobami grzybowymi. Można go stosować od wczesnej wiosny do późnej jesieni. Jest dobrze tolerowany przez rośliny, nie powoduje występowania fitotoksyczności ani ordzawienia owoców. Przeznaczony do zwalczania wielu powszechnie występujących chorób. Opakowanie: 10 g, 45 g.

PREVICUR® Energy

Doskonały środek do stosowania zapobiegawczego i interwencyjnego w ochronie roślin ozdobnych i warzywnych przed kompleksem grzybów glebowych. Jest szybko wchłaniany przez rośliny. Dzięki dwóm uzupełniającym się substancjom chroni części nadziemne i korzenie. Można stosować dogłębnie do odkażania podłoża oraz podlewania. Zapewnia długotrwałą ochronę (9 tyg.) i stymuluje wzrost roślin. Podstawowy środek do ochrony roślin przed fytoftorą. Opakowanie: 15 ml, 100 ml.

TELDOR®

„Specjalista od szarej pleśni”, preparat do zwalczania tej choroby na roślinach ozdobnych. Trwała powłoka środka na powierzchni rośliny zapobiega porażeniu przez grzyba powodującego szarą pleśń. Polecany również w ochronie truskawek i malin (karencja tylko 1 dzień!). Opakowanie: 15 ml.

ZATO®

Nowoczesny środek do stosowania zapobiegawczego i interwencyjnego w ochronie jabłoni, agrestu, porzeczek i truskawek przed chorobami grzybowymi. Działa zapobiegawczo, a nawet hamuje wczesne stadia rozwoju chorób. Interwencyjnie skuteczny do 3 dni po zakażeniu. Wysoka przyczepność gwarantuje efektywny zabieg nawet na mokre liście. Działa w szerokim zakresie temperatur. Ekonomiczny dla użytkownika i bezpieczny dla środowiska, bo stosowany w niskich dawkach. Opakowanie: 2,5 g.

Chwastobójcze

Bayer zwalcza chwasty na trawnikach (CHWASTOX® Trio)

Środek do zwalczania chwastów takich jak mniszek, koniczyzna, babka etc. na trawnikach, boiskach sportowych. Najskuteczniej zwalcza młode chwasty. Ciepła pogoda wzmacnia skuteczność działania środka. Można stosować od wiosny do wczesnej jesieni na całej powierzchni trawnika, bądź tylko w miejscach silnie zachwaszczonych. Opakowanie: 30 ml, 100 ml.

GLIFOCYD®

Preparat do zwalczania chwastów wraz z korzeniami. Niszczy perz oraz inne chwasty jedno- i dwuliścienne. Objawy działania środka są widoczne po upływie 7–10 dni od zabiegu. Całkowite zamieranie roślin następuje po około 3 tyg. Można stosować do zwalczania chwastów na terenach wokół domu, terenach wzdłuż ogrodzeń i dróg dojazdowych, w sadach jabłoniowych. Opakowanie: 125 ml, 250 ml.

SENCOR® Liquid

Środek chwastobójczy, koncentrat w postaci stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą, przeznaczony do zwalczania chwastów dwuliściennych i niektórych jednoliściennych w amatorskiej uprawie ziemniaków, marchwi i pomidorów. Opakowanie: 100 ml.

Produktu biobójczego należy używać z zachowaniem szczególnych środków ostrożności. Przed użyciem należy przeczytać etykietę i ulotkę informacyjną. Ze środków ochrony roślin należy korzystać z zachowaniem wymogów bezpieczeństwa. Przed użyciem przeczytaj etykietę i ulotkę informacyjną.

Niech nam
zwyciężają!

Szczegółowe
informacje
o konkursie
na 15. urodziny

W jakim terminie wysłać prace konkursowe?

Na prace czekamy
od 1 marca do 31 sierpnia 2014 r.

W jaki sposób wysłać prace?

Prace wysyłamy **pocztą tradycyjną** lub
mailem.

Zgłoszenia wysyłane **pocztą tradycyjną**
powinny zawierać:

- zdjęcie konkursowe (format odbitki nie
mniejszy niż 15 cm po dłuższym boku),
- wypełniony i podpisany kupon konkursowy,
- dopisek na kopercie „15 lat”.

Zgłoszenia wysyłane **mailem** powinny
zawierać:

- zdjęcie konkursowe w formacie .jpg o
rozmiarzenie większym niż 2 MB,
- oznaczenie kategorii, w której zdjęcie bierze
udział,
- imię, nazwisko, pełen adres zamieszkania,
numer telefonu i adres mailowy.

Na jaki adres?

Pocztą tradycyjną na adres:
MI Polska Sp. z o.o.
ul. Powsińska 28, 02-903 Warszawa
(z dopiskiem na kopercie: „15 lat”)

Mailem na adres: **15lat@mipolska.com.pl**

KONKURS

Jaki charakter muszą mieć prace?

Prace konkursowe muszą mieć charakter
autorski, nie mogą być wcześniej nagradzane,
a zdjęcia nie mogą być wykonywane przez
zawodowych fotografów.

Jak zostaną powiadomieni zwycięzcy?

Zwycięzcy konkursu zostaną powiadomieni
telefonicznie lub mailowo. Lista zwycięzców
będzie dostępna na stronie internetowej
Organizatora **od 11 września 2014 r.**

Szczegółowy regulamin konkursu znajduje się
na stronie internetowej Organizatora.

Kupon konkursowy

Imię

Nazwisko

Ulica

Nr domu / lokalu

Kod pocztowy

Miasto

Telefon

Adres e-mail

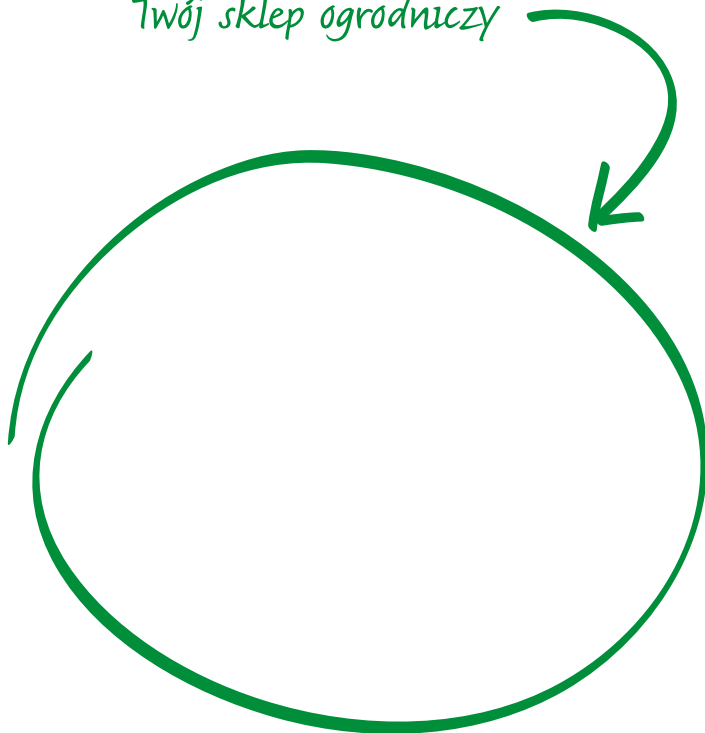
☐ Akceptuję warunki regulaminu.

☐ Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych przez Bayer Sp. z o.o. (02-326 Warszawa, Al. Jerozolimskie 158), na ich wykorzystywanie do celów marketingowych i promocyjnych. Przyjmuję do wiadomości, że dane osobowe będą przetwarzane i przekazywane zgodnie z Ustawą o ochronie danych osobowych z dnia 29.08.1997 r. (Dz.U. Nr 101 z 2002 r., poz. 926 z późn. zm.). Oświadczam, że zostałem poinformowany o uprawnieniach przysługujących mi na podstawie Ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29.08.1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 133 z późn. zm.), a w szczególności o prawie wglądu do danych osobowych, ich poprawiania, żądania czasowego lub stałego wstrzymania ich przetwarzania oraz całkowitego usunięcia ich ze zbioru. Potwierdzam, że podanie przeze mnie danych osobowych i wyrażenie zgody na ich przetwarzanie jest dobrowolne.

☐ Oświadczam, że jestem autorem wysłanych prac konkursowych i posiadam do nich pełne prawa autorskie. Wyrażam zgodę na wykorzystywanie przez Bayer Sp. z o.o. nadesłanych prac konkursowych, według jego uznania, na wszelkich polach eksploatacji, w dowolnym czasie.

Data i podpis:

Twój sklep ogrodniczy

Bayer Sp. z o.o.

Al. Jerozolimskie 158

02-326 Warszawa

tel. 22 57 23 668

faks 22 57 23 603

www.twojadzialka.com

